

מחלוקת על פרטי האירוע עצמו – עדויות סותרות

דוגמה: תקרית זרנוקא/רחובות 1913

תרגיל לתלמידים

הנחיות

קראו את שלוש כרטיסי המידע וענו על השאלות המצורפות.

בדברי ימי הציונות זכורה תקרית זרנוקא מ-1913 כאחת ההתנגשויות האלימות הראשונות בין המתיישבים היהודים לבין האוכלוסייה המקומית הערבית. הרקע לתקרית הקשה בין חלוצי רחובות לבין תושבי הכפר הערבי הסמוך זרנוקא, היה עימות של אנשי ארגון "השומר" עם תושבי הכפר, שגנבו ענבים מכרם שהיה שייך לראשון לציון. העימות הוביל לתגרה המונית ולפעולות נקם שבסופן נמנו שני הרוגים יהודים ואחד ערבי.

ניר חסון, 4 בנובמבר 2012, הארץ

"אנו תושבי הכפרים הסמוכים לקולוניות היהודיות דאראן [רחובות] ועיון קארא [ראשון לציון]... היהודים רצו לקחת מבעלי הגמלים את בגדיהם, כספם וגמליהם, אולם אנשים אלו סירבו למסור גמליהם ונמלטו מעיון קארא עם גמליהם כשהם מגוננים האחד על השני [כדי למצוא מקלט אצל] אנשי הצדק... היהודים הנזכרים לעיל תקפו את אנשי הכפרים שלנו, שדדו ובזזו את רכושם, הרגו, ואף פגעו בכבוד המשפחה, כל זאת בצורה שאנו מתקשים לתארה במלים".

מתוך מכתב התלונה של המקומיים לסולטן מהמט החמישי

"יום אחד, בעונת הבציר, עברו שניים מבריוני זרנוקה, בני עשירים, דרך כרמי ראשון לציון, כשהם נוהגים בגמליהם הטעונים משא, ואגב כך שלחו את ידם לבצור מעט מן הענבים... אחד השומרים, בן ירושלים, 'ירוק' עדיין, יצא לקראתם והערבים הכירו בו שאינו גיבור והתקלסו בו, לקחו ממנו את אקדחו ואף הכוהו".

מתוך דבריו של הסופר משה סמילנסקי, איש העלייה הראשונה

שאלות

- מהי, לפי דעתכם, העדות המהימנה ביותר בנוגע לתקרית? מדוע?
- לו הייתם יועצים של הסולטן, כיצד הייתם מציעים לברר מה קרה באמת?